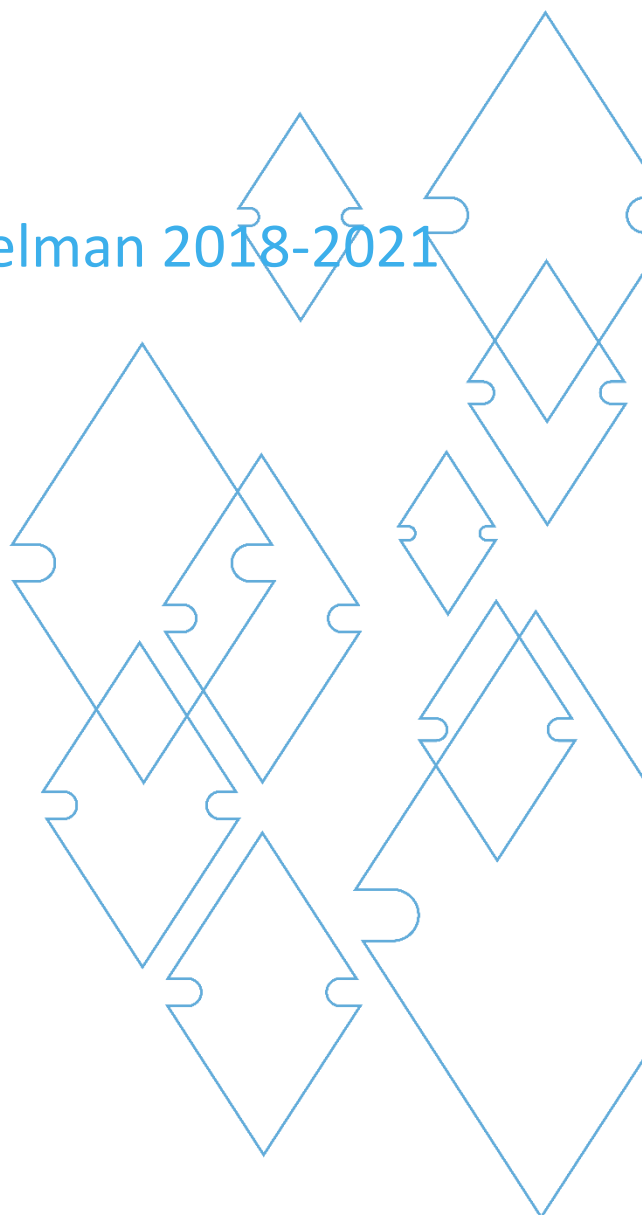

Kymenlaakson maakuntaohjelman 2018-2021 asukaskysely

Tulosten yhteenveto, toukokuu 2017

Sisällys

Johdanto	1
1. Mitkä asiat ovat Kymenlaaksossa hyvin?	2
2. Mitä hyvää Kymenlaakson maakuntaan tulisi saada?	5
3. Mitkä asiat huolestuttavat sinua?	8
4. Mitkä asiat tekisivät sinusta entistä tyytyväisemmän kymenlaaksolaisen?	11
5. Millaisia tavoitteita Kymenlaakson maakunnan tulisi asettaa itselleen 20 vuoden päähän?	14
6. Johtopäätökset	17

Johdanto

Kymenlaakson Liitto kartoitti asukkaiden mielenpitoita maakunnan nykytilasta ja tulevaisuudesta kyselyllä, johon kerättiin vastauksia 3.4.-5.5.2017 välisenä aikana.

Vastauksia saatiin 99 henkilöltä. Vastaajien sukupuolijakauma (niiden 59 hlön osalta jotka jättivät yhteystietonsa) oli tasainen: vastaajista oli miehiä 48 % ja naisia 52 %. Vastauksia saatiin myös melko tasaisesti sekä Etelä- että Pohjois-Kymenlaakson kunnista. Vastanneiden kesken arvottiin herkkukori täynnä kymenlaaksolaista lähiruokaa.

Kymenlaakson maakuntaohjelman asukaskyselyn vastauksia hyödynnetään maakuntaohjelman 2018-2021 valmistelussa. Maakuntaohjelma on yleispiirteinen strategia-asiakirja, jolla on selkeä elinkeinopoliittinen painotus. Tavoitteena on luoda edellytykset maakunnan tasapuoliseen ja kestävään toimintaympäristön kehittämiseen. Ohjelman valmistelusta vastaa Kymenlaakson Liitto.

Lisätietoja maakuntaohjelman valmistelusta ja aikataulusta on luettavissa Kymenlaakson Liiton internetsivuilta:

<http://www.kymenlaakso.fi/aluekehitys/maakuntaohjelma/kymenlaakso-ohjelma-2018-2021>

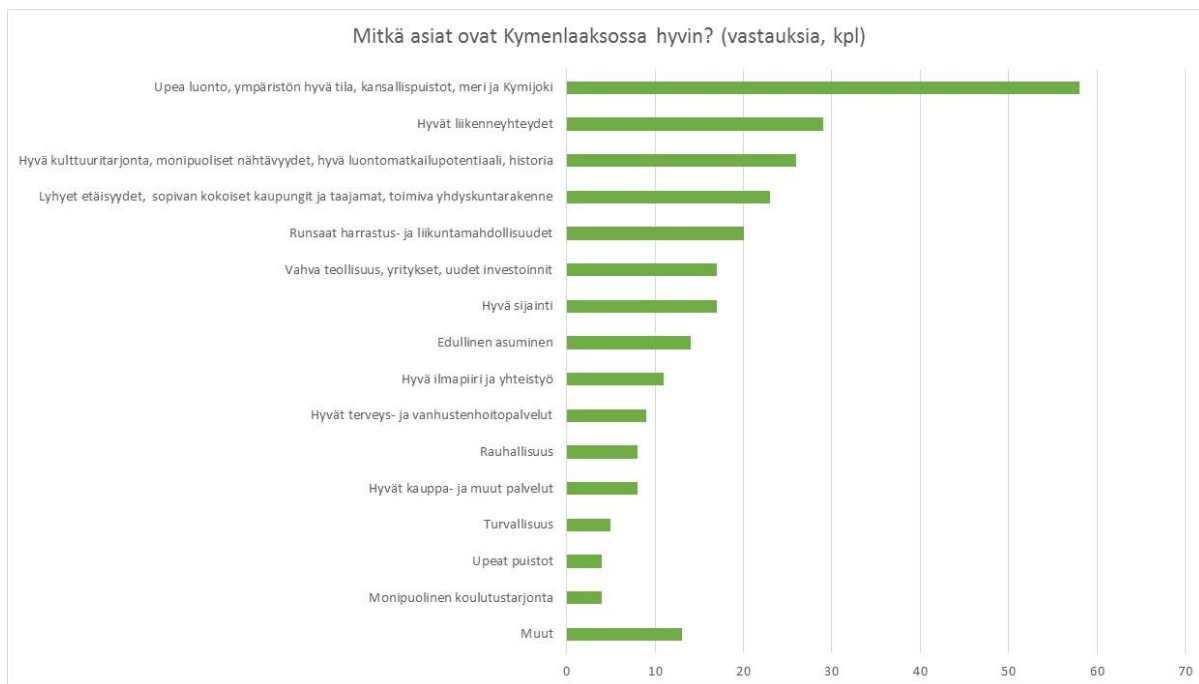

1. Mitkä asiat ovat Kymenlaaksossa hyvin?

Kymenlaakson upea luonto, ympäristön hyvä tila, kansallispuistot, meri ja Kymijoki nousivat selkeimmin esiin, kun asukailta kysyttiin, mitkä asiat Kymenlaaksossa ovat hyvin (kuva 1). Toiseksi useimmin vastauksissa mainittiin Kymenlaakson hyvät liikenneyhteydet ja kolmanneksi useimmin mainittiin Kymenlaakso hyvä kulttuuritarjonta, monipuoliset nähtävyydet, hyvä luontomatkailupotentiaali sekä rikas historia (kuva 1.). Vastauksissa nousi esiin monta teemaa, joissa nähtiin runsaasti hyödyntämismahdollisuuksia (esim. sijainnin ja logistiikan hyödyntäminen uusien investointien saamisessa maakuntaan, asumisen edullisuuden ja viihtyisyyden markkinointi uusille potentiaalisille asukkaille sekä luontoon, kulttuuriin ja historiaan perustuvan matkailun tukeminen).

Vastauksissa esille nousseet teemat lukumäärän mukaan lajiteltuna:

1. Monipuolinen luonto
2. Hyvät liikenneyhteydet
3. Monipuoliset nähtävyydet ja hyvä kulttuuritarjonta
4. Lyhyet etäisyydet, sopivan kokoiset kaupungit ja taajamat
5. Runsaat harrastus- ja liikuntamahdollisuudet
6. Hyvä sijainti
7. Vahva teollisuus, yritykset, uudet investoinnit
8. Edullinen asuminen
9. Hyvä ilmapiiri ja yhteistyö
10. Hyvät terveys- ja vanhustenhoitopalvelut
11. Hyvät kauppa- ja muut palvelut
12. Rauhallisuus
13. Turvallisuus
14. Monipuolinen koulutustarjonta
15. Upeat puistot

Kuva 1. Kysymyksen 1 vastausten lukumäärän jakautuminen eri teemojen välillä.

**Mitkä asiat Kymenlaaksossa ovat hyvin?
-poimintoja vastauksista:**

1. Monipuolinen luonto

- Luonto. On joki, meri ja järviä. On kauniita kaupunkipuistoja, luonnonpuistoja, saaristoa... Ja luontomme myös voi hyvin.
- Upea luonto retkeilykohteineen

2. Hyvät liikenneyhteydet

- Sijainti liikenneyhteyksineen on loistava ja tarjoaa mahdollisuudet monenlaiselle isommallekin yritystoiminnalle.
- Sijaintiamme pääkaupunkiseutuun ja itärajan läheisyyteen tulee jatkuvasti korostaa muuttoliikkeen kääntämiseksi positiiviseksi

3. Monipuoliset nähtävyydet ja hyvä kulttuuritarjonta

- Kulttuuritarjonta: teatterit, Sinfonietta, kirjastot, meripäivät
- Monet järvet ja Kymijoki sekä meri ovat matkailullisia valttejamme. Repovettä unohtamatta. Luontomatkailua tulee kehittää valmiiksi paketeiksi.

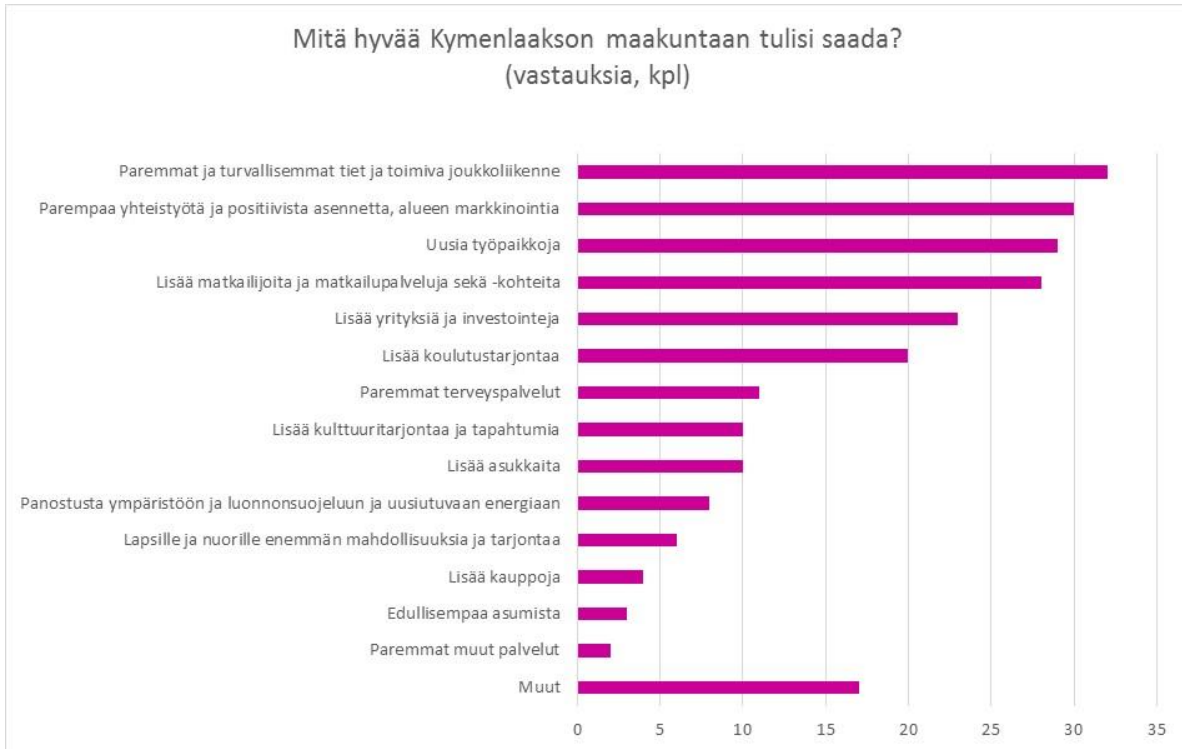
	<ul style="list-style-type: none"> - Maakunnassa on myös upeaa historiaa. Kymenlaakson historia ei ole pelkkää sotahistoriaa, vaan pikeminkin kehittyvän ja teollistuvan Suomen historiaa, siis lähtökohtaisesti myönteistä. Kouvolassa on upeaa modernia arkkitehtuuria ja Kotkassa esimerkiksi upeaa funktionalismia.
4. Lyhyet etäisyydet, sopivan kokoiset kaupungit ja taajamat	<ul style="list-style-type: none"> - Täällä on tilaa ja kaikki lähellä. - Kymenlaakson valtteja ovat monimuotoinen asuinymäristö kaupunkeineen, taajamineen ja maaseutuineen
5. Runsas harrastus- ja liikuntamahdollisuudet	<ul style="list-style-type: none"> - Pyörätieverkosto, uimarannat, marjametsät, lenkkipolut, koirapuistot, liikuntamahdollisuudet, lasten harrastukset.
6. Hyvä sijainti	<ul style="list-style-type: none"> - Kymenlaakson sijainti on loistava: olemme Helsingin ja Pietarin ja meren ja metsäisten erämaiden välissä - Sijaintiamme pääkaupunkiseutuun ja itärajan läheisyyteen tulee jatkuvasti korostaa muuttoliikkeen kääntämiseksi positiiviseksi.
7. Vahva teollisuus, yritykset, uudet investoinnit	<ul style="list-style-type: none"> - Paperiteollisuus ja työpaikat, rautatie ja sen kehittämisuunnitelmat Kouvolassa, satamat - Monet investoinnit ja kehittämiskohteet eri puolilla maakuntaa.
8. Edullinen asuminen	<ul style="list-style-type: none"> - Asuminen on edullista - Asumiseen on Kymenlaaksossa paljon paremmat mahdollisuudet kuin esimerkiksi pääkaupunkiseudulla, missä asuimme aikaisemmin
9. Hyvä ilmapiiri ja yhteistyö	<ul style="list-style-type: none"> - Ihmiset ovat mielestäni tyytyväisempiä kuin aikaisemmin. - Vähitellen viriävä positiivisempi ilmapiiri.
10. Hyvät terveys- ja vanhustenhoitopalvelut	<ul style="list-style-type: none"> - Vanhusten hoivapalvelut ovat käsittääkseni hyvällä tasolla sekä määrällisesti että myös laadullisesti, samoin sairaanhoitopalvelut Kymenlaakson keskussairaalassa.
11. Hyvät kauppa- ja muut palvelut	<ul style="list-style-type: none"> - Kaikki palvelut ovat toistaiseksi lähellä - Perheellisille hyvä paikka asua
12. Rauhallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - Rauhallinen elämänrytmi pääkaupunkiin verrattuna
13. Turvallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - Turvallinen ympäristö lapsille
14. Monipuolinen koulutustarjonta	<ul style="list-style-type: none"> - Erilaisia koulutusvaihtoehtoja vaikkakin yliopistoa ei enää Kouvolassa ole -
15. Upeat puistot	<ul style="list-style-type: none"> - Kotkassa puistot, istutukset ja veistokset, veden läheisyys ja veneet.

2. Mitä hyvää Kymenlaakson maakuntaan tulisi saada?

Tiestön parempi kunto ja turvallisuus sekä toimiva joukkoliikenne erityisesti maakunnan sisällä nousivat vastauksissa selkeimmin esiin, kun asukkailta kysyttiin, mitä hyvää Kymenlaaksoon tulisi saada (kuva 2). Erityisiä liikenneyhteyksiin liittyviä mainintoja olivat Kotka-Kouvola -rautatietyhteyden aika-aulut, Rantarata, laivayhteys Viroon ja lentoliikenne. Toiseksi useimmin mainittiin parempi yhteistyö maakunnan eri toimijoiden ja kuntien kesken sekä positiivisempi asenne. Kolmanneksi eniten toivottiin uusia työpaikkoja. Muita vastauksissa esille nousseita teemoja oli mm. luontomatkailupotentiaalin parempi hyödyntäminen sekä yliopiston puuttuminen.

Vastauksissa esille nousseet teemat lukumäärän mukaan lajiteltuna:

1. Paremmat tiet ja toimiva joukkoliikenne
2. Parempaa yhteistyötä ja asennetta
3. Uusia työpaikkoja
4. Lisää matkailijoita ja matkailupalveluja sekä -kohteita
5. Lisää yrityksiä ja investointeja
6. Lisää koulutustarjontaa
7. Paremmat terveyspalvelut
8. Lisää asukkaita
9. Lisää kulttuuritarjontaa ja tapahtumia
10. Panostusta ympäristöön ja luonnonsuojeluun ja uusiutuvaan energiaan
11. Lapsille ja nuorille enemmän mahdollisuuksia ja tarjontaa
12. Lisää kauppiaita
13. Edullisempaa asumista
14. Paremmat muut palvelut

Kuva 2. Kysymyksen 2 vastausten lukumäärän jakautuminen eri teemojen välillä.

**Mitä hyvää Kymenlaaksoon tulisi saada?
-poimintoja vastauksista:**

1. Paremmat tiet ja toimiva joukkoliikenne

- Turvalliset tiet Kouvolan ja Kotkan sekä Kouvolan ja Lahden välille. Keltistä Kouvolaan tie myös parannettava.
- Rautatieliikenteeseen tuli panostaa huomattavasti paremmin erityisesti työmatkaliikenteeseen sopivin aikatauluin välillä Kouvola-Kotka.

2. Parempaa yhteistyötä ja asennetta

- Yhteisymmärrys. Kymenlaakso on kuin Suomi pienois-koossa merialueineen, peltomaisemineen ja pohjoisosan järvimaisemineen. Ei tällaista muualla ole.
- Positiivista ajattelua ja yhteen hiileen puhaltamisen taitoa, eikä vaan mollata ja moitita asioita mihin kuitenkin jokainen voi omalla asenteellaan vaikuttaa!

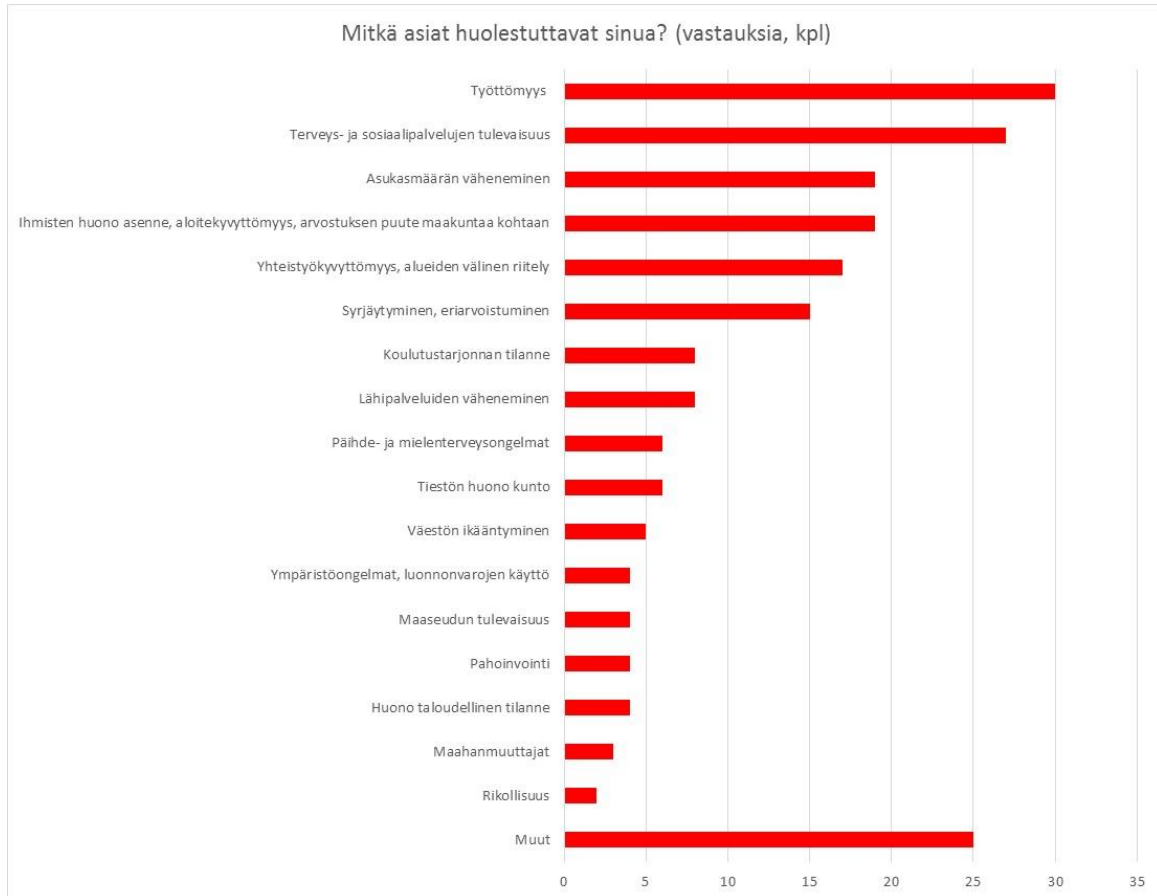
3. Uusia työpaikkoja	<ul style="list-style-type: none"> - Lisää työpaikkoja, niiden myötä saataisi nuoria työsäikäyviä veronmaksajia paikkakunnalle - Lisää työpaikkoja erityisesti nuorille ja uudenlaista asennetta työntekoon. Pitäisi myös ymmärtää, että tulevaisuus ei ole enää ainoastaan savupiipputeollisuudessa
4. Lisää matkailijoita ja matkailupalveluja sekä -kohteita	<ul style="list-style-type: none"> - Kymijokea pitäisi hyödyntää paremmin (matkailu sekä viihtyvyys) - Matkailualan työpaikkoja: Olisiko meidän ainutlaatuisella saaristolla mahdollisuus viedä Kotka suomalaisten tietoisuuteen. Matkat saaristoon, mahdollisuus muuttaa saari-idylliin. Purjehduskisoja, lintubongausta...jne. Ja matkailun tueksi on saatava majoituspaikkoja, hotelleja, hostelleja yms.
5. Lisää yrityksiä ja investointeja	<ul style="list-style-type: none"> - Uusia innovatiivisia yrityksiä jotka työllistäisivät ja toisivat uutta tulevaisuuteen tähtäävää tuotantoa/palvelujen tuotantoa alueelle. - Teollisuutta (telakka-autotehdas-akkutehdas-metsäteollisuuden pitkälle jalostettuja innovaatioita lisää). Yrittäjyyttä, startuppeja.
6. Lisää koulutustarjontaa	<ul style="list-style-type: none"> - Kiinnostavia jatkokoulutuspaikkoja nuorille. XAMKin tarjonta on hyvää, mutta yliopistotasosta koulutusta ja toiselle asteelle laajempi kirjo. - Paremmat koulutusmahdollisuudet, myös yliopistotason opintoja, jotta myös nuoret jäisivät alueelle.
7. Paremmat terveyspalvelut	<ul style="list-style-type: none"> - Asukkaiden aika- ja tilannetarpeisiin vastaava joustava, palveleva terveydenhoito
8. Lisää asukkaita	<ul style="list-style-type: none"> - Pitäisi panostaa paluumuuttajien houkuttelemiseen -muutenkin kuin juhlapuheissa ja markkinointitempauksissa.
9. Lisää kulttuuritarjontaa ja tapahtumia	<ul style="list-style-type: none"> - Lisää kulttuuria, pieniä popup-tyyppisiä tapahtumia, asukkaista lähtevää hulluakin toimintaa.
10. Panostusta ympäristöön, luonnonsuojeluun ja uusiutuvaan energiaan	<ul style="list-style-type: none"> - Ympäristöpuolen työpaikkoja: Harvaanasuttuna kymenlaaksoon mahtuisi vihreänaallon viljelijöitä, luomuviljelijöitä. Kymenlaakso voisi olla ilmastomuutoksen hidastamisessa edelläkävijä. Tähän täytyisi saada sitoutettua jokainen yritys, isosta tehdaskonsernista pieneen konepajaan. Tulevaisuudessa kymenlaaksosta otettaisiin mallia muualle Suomeen tai jopa maailmalle.
11. Lapsille ja nuorille enemmän mahdollisuuksia ja tarjontaa	<ul style="list-style-type: none"> - Kymenlaakso voisi profiloitua konkreettisesti lapsi- ja perheystävälliseksi alueeksi. Se voisi tuoda lisää muuttajia alueelle.
12. Lisää kauppvoja	<ul style="list-style-type: none"> - Toteutuneita kauppakeskushankkeita ja niiden myötä (venäläisiä) matkailijoita
13. Edullisempaa asumista	<ul style="list-style-type: none"> - Kaupungeilta ja kunnilta kaavoitusta ja kulukuria asuminen kustannusten nousuun
14. Paremmat muut palvelut	<ul style="list-style-type: none"> - Syrjäkyliin enemmän palveluja (kauppa/apteekki/postin/pankin palveluja, koulut ja neuvolat)

3. Mitkä asiat huolestuttavat sinua?

Kyselyn tulosten perusteella kymenlaaksolaisia huolestuttavat eniten erityisesti nuorten huono työllisyystilanne, sote-ratkaisujen tulevaisuus ja toteutuminen tasapuolisesti koko maakunnan alueella sekä asukasmäärän lasku ja yleinen arvostuksen puute Kymenlaaksoa kohtaan (kuva 3). Asukasmäärän laskussa huolestutti erityisesti nuorten muuttaminen opiskelujen perässä muualle maahan. Arvostuksen puute Kymenlaaksoa kohtaan johti monen vastaajan mielestä siihen, että Kymenlaakson hyviä puolia ja potentiaalia ei nähdä eikä osata siksi hyödyntää.

Vastauksissa esille nousseet teemat lukumäärän mukaan lajiteltuna:

1. Työttömyys
2. Soten tulevaisuus
3. Asukasmäärän lasku
4. Arvostuksen puute Kymenlaaksoa kohtaan, huono asenne, aloitekyvyttömyys
5. Yhteistyökyvyttömyys, alueiden välinen riitely
6. Syrjäytyminen, eriarvoistuminen
7. Lähipalveluiden väheneminen
8. Koulutustarjonnan tilanne
9. Tiestön huono kunto
10. Päihde- ja mielenterveysongelmat
11. Väestön ikääntyminen
12. Huono taloudellinen tilanne
13. Pahoinvointi
14. Maaseudun tulevaisuus
15. Ympäristöongelmat, luonnonvarojen käyttö
16. Maahanmuuttajat
17. Rikollisuus

Kuva 3. Kysymyksen 3 vastausten lukumäärän jakautuminen eri teemojen välillä.

**Mitkä asiat huolestuttavat sinua?
-poimintoja vastauksista:**

1. Työttömyys	<ul style="list-style-type: none"> - Pitkäaikaistyöttömyys, nuorisotyöttömyys ja sen seurauksena syrjäytyminen sekä kasvava köyhyys. - Korkeasti koulutettuja osaajia on, mutta ei heille töitä.
2. Soten tulevaisuus	<ul style="list-style-type: none"> - Terveys- sekä muiden palvelujen riittävyys myös pienissä kunnissa - Kuinka vanhusten asiat hoidetaan tulevassa maakuntamallissa: onko turvallinen vanhuus taattu vanhemmilleni ja myöhemmin itselleni?
3. Asukasmäärän lasku	<ul style="list-style-type: none"> - Nuoriso lähtee muualle opiskelemaan ja yleensä jää sille tielleen - Lasten määrän väheneminen maakunnan sisällä

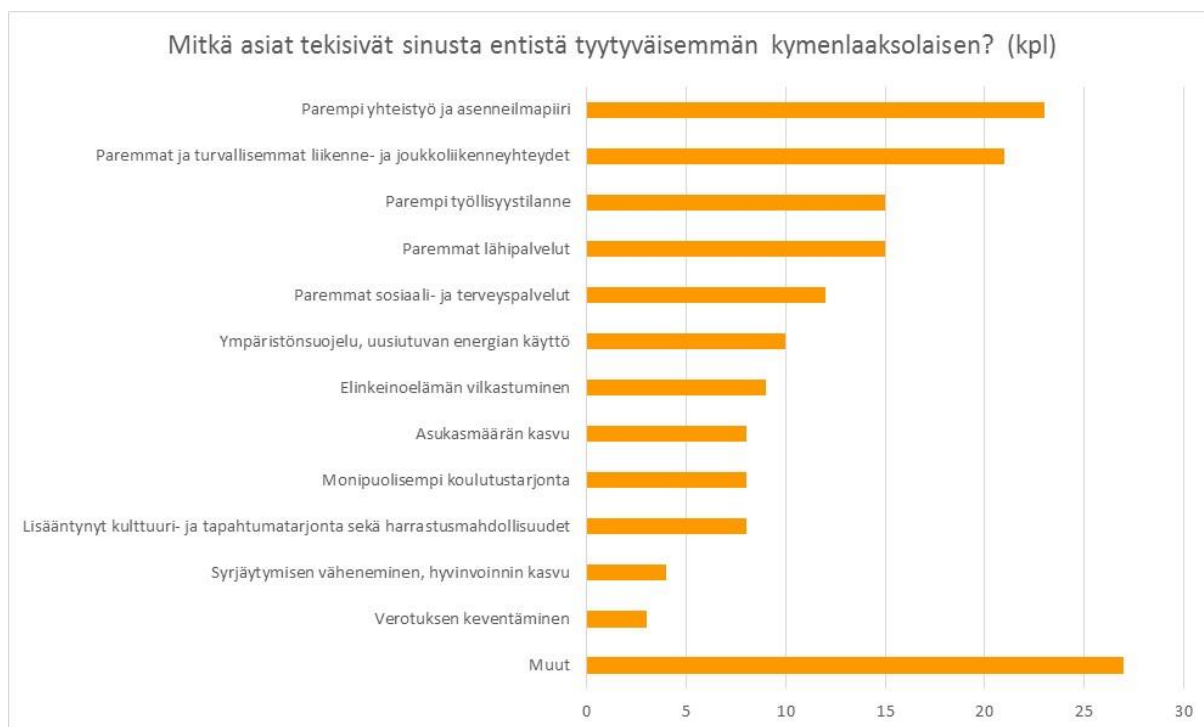
<p>4. Arvostuksen puute Kymenlaaksoa kohtaan, huono asenne, aloitekyvyttömyys</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Se, että Kymenlaaksossa ei nähdä sen hyviä puolia. Ihmiset ovat usein aivan liian kriittisiä kotiseutujaan kohtaan.</i> - <i>Kaiken vastustaminen. Masentavaa. Hyvä idea - joku torppaa sen tehokkaasti. Jos joku keksii hyvän idean ja se saattaisi jotakin paikkakuntaa hyödyttääkin, niin energiaa kuluu muilta sen vastustukseen. Kateus.</i>
<p>5. Yhteistyökyvyttömyys, alueiden välinen riitely</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pohjois- ja Etelä-Kymenlaakson keskinäinen "eripura" ja taistelu vie mehut kaikilta ja mahdollisuudet siirtyvät kokonaan pois Kymenlaaksosta</i> - <i>Negatiivinen uutisointi ja riitely</i>
<p>6. Syrjäytyminen, eriarvoistuminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Nuorison syrjäytyminen. Liian moni jää peruskoulun jälkeen vaille toisen asteen koulutusta tai työtä</i>
<p>7. Lähipalveluiden vähentyminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Toivon Kouvolan keskusta takaisin palveluita kuten pankkipalvelut, pankkiautomaatit, elokuvateatteri, kirjakauppa. Suuria kauppakeskuskeskittymiä on liikaa.</i> - <i>Kotkansaarella lähikauppojen puute. Kaupan keskittyminen Pasaatiin. Kivijalkakauppojen häviäminen.</i>
<p>8. Koulutustarjonnan tilanne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Korkeamman asteen koulutuksen siirtyminen Kymenlaakson ulkopuolelle</i>
<p>9. Tiestön huono kunto</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Viivästyneet teiden kunnostustyöt</i>
<p>10. Päihde- ja mielenterveysongelmat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Erilaiset sosiaaliset vaikeudet, etenkin päihde- ja mielenterveysongelmat</i>
<p>11. Väestön ikääntyminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Maakunnan ikärakenne</i>
<p>12. Huono taloudellinen tilanne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Huolestuttavaa on perheiden heikko toimeentulo.</i>
<p>13. Pahoinvointi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Väestön keskimääräistä alhaisempi hyvinvointi</i>
<p>14. Maaseudun tulevaisuus</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Maatilojen jatkuva väheneminen</i>
<p>15. Ympäristöongelmat, luonnonvarojen käyttö</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Metsien järeä "hoitaminen" arveluttaa eniten, luontomatkailu on tulevaisuutta, mutta ilman luonnon arvostamista se ei onnistu. Matkailijat eivät tule katsomaan aukkohakkuita!</i>
<p>16. Maahanmuuttajat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Turvapaikanhakijoiden ja mamujen suuri määrä, sekä heidän aiheuttamat rikokset</i>
<p>17. Rikollisuus</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Poliisit vähentyneet, yleinen turvattomuus</i>

4. Mitkä asiat tekisivät sinusta entistä tyytyväisemmän kymenlaaksolaisen?

Vastausten perusteella kymenlaaksolaiset olisivat entistä tyytyväisempiä, jos alueella tehtäisiin parempaa yhteistyötä, tiet olisivat paremmassa kunnossa ja joukkoliikenneyhteydet toimisivat etenkin maakunnan sisällä ja pääkaupunkiseudulle (kuva 4). Myös parempi työllisyystilanne ja lähipalvelut tekisivät kymenlaaksolaisista tyytyväisempiä. Muita esiin nousseita asioita olivat mm. yritysten tukeminen ja yritysilmapiirin parantaminen, työelämän tarpeita paremmin vastaava koulutustarjonta sekä ympäristönsuojelu.

Vastauksissa esille nousseet teemat lukumäärän mukaan lajiteltuna:

1. Parempi yhteistyö
2. Paremmat liikenne- ja joukkoliikenneyhteydet
3. Parempi työllisyystilanne ja lähipalvelut
4. Paremmat lähipalvelut
5. Paremmat sosiaali- ja terveyspalvelut
6. Ympäristönsuojelu, uusiutuvan energian käyttö
7. Elinkeinoelämän vilkastuminen
8. Lisääntynyt kulttuuri- ja tapahtumatarjonta sekä harrastusmahdollisuudet
9. Monipuolisempi koulutustarjonta
10. Asukasmäärän kasvu
11. Syrjäytymisen väheneminen, hyvinvoinnin kasvu
12. Verotuksen keventäminen

Kuva 4. Kysymyksen 4 vastausten lukumäärän jakautuminen eri teemojen välillä.

Mitkä asiat tekisivät sinusta entistä tyytyväisemmän kymenlaaksolaisen?

-poimintoja vastauksista:

1. Parempi yhteistyö	<ul style="list-style-type: none">- <i>Positiivisempi asenne- ja keskusteluilmapiiri. Uhriutumisen ja syyllisten jahtaamisen sijaan pitäisi lähteä korjaamaan realistisin tavoittein, pienin askelin eteenpäin. Kotka ja Kouvola löytävät yhteiset edut ja ryhtyvät vahvistamaan niitä.</i>- <i>Yhteiseen hiileen puhaltaminen ainaisen kinaste-lun sijaan, ja voimien keskittäminen alueen ainut-laatuisten piirteiden korostamiseen myös muiden silmissä (matkailu, liiketoimintamahdollisuudet, osaavan työvoima).</i>
2. Paremmat liikenne- ja joukkoliikenneyhteydet	<ul style="list-style-type: none">- <i>VT 15 nelikaistaiseksi, joka yhdistäisi kaksi kau-punkia toisiinsa</i>- <i>Joukkoliikennettä kehitettäisiin Kotka-Kouvola vä-lillä bussilinjoilla.</i>- <i>Kotkasta alkaisi matkustajalaivaliikenne Pietariin ja Viroon</i>- <i>Junayhteyden säilyminen Kouvolaan ja rantarata pääkaupunkiseudulle</i>
3. Parempi työllisyysti-lanne	<ul style="list-style-type: none">- <i>Työpaikkoja alueelle, jotta työttömyys vähenee ja muuttotappio saadaan kuriin.</i>- <i>Se, että valtiovalta tekisi parhaansa (=edes jota-kin) kymenlaakson eteen lähtien väylämaksujen poistamisesta. Ainakaan yhtään virastoa, laitosta yms ei tulisi täältä viedä pois (vrt. hovioikeus, Kot-kan käräjäoikeus, rannikkopuolustus jne).</i>
4. Paremmat lähipalvelut	<ul style="list-style-type: none">- <i>Palveluiden säilyttäminen muuallakin kuin Kotkan ja Kouvolan keskustoissa.</i>- <i>Palvelut säilyisivät kaikkien saatavilla, niin väli-matkojen kuin maksukyvyn puolesta.</i>
5. Paremmat sosiaali- ja terveystalvet	<ul style="list-style-type: none">- <i>Että vaikka sote-uudistuksessa mietittäisiin, mikä olisi paras tapa palvella kuntalaisia ja kehittää toimintoja seinien ja palvelujen sijainnin mittaa-misen suhteen. Lisää tulevaisuustyöskentelyä ja innovatiivisuutta!</i>

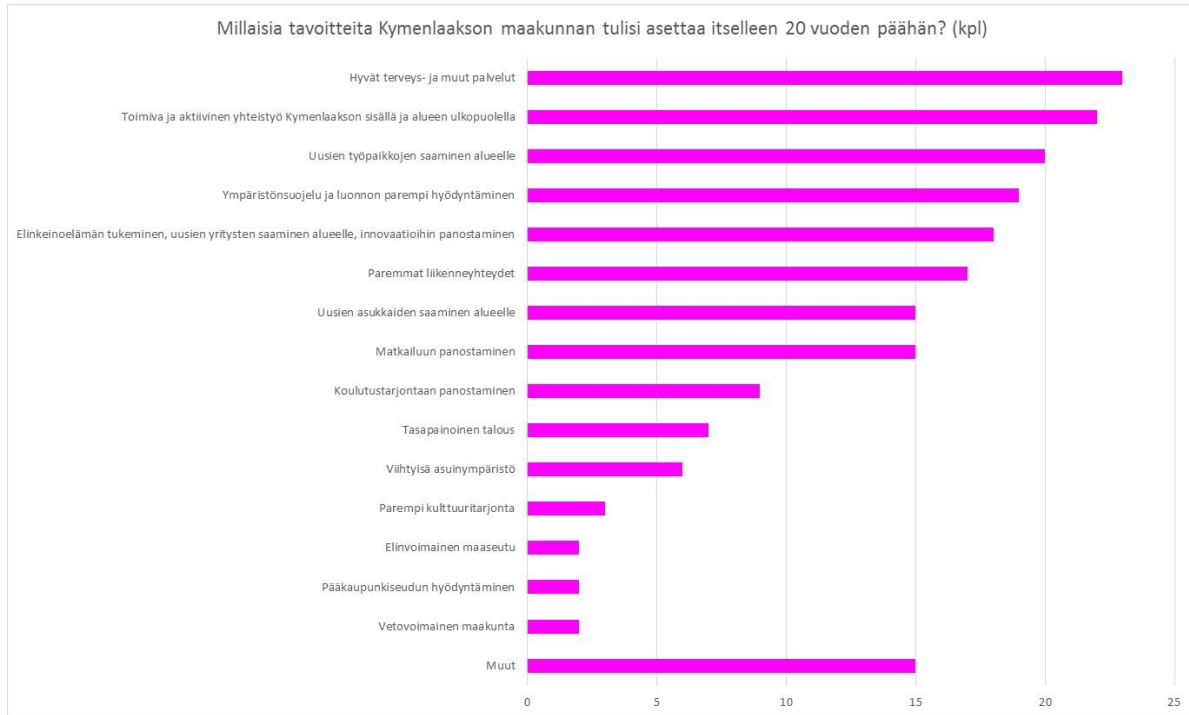
	- Lisää satsauksia vanhuksiin ja heille tarjottaviin palveluihin jolloin saataisiin myös asukkaita pääkaupunkiseudulta edullisempien elinkustannusten johdosta
6. Ympäristönsuojelu, uusiutuvan energian käyttö	- Viihtyisä, mahdollisimman luonnontilainen ympäristö - Jos muutama pato purettaisiin ja vaelluskalat voisivat nousta vapaasti jokiin. Toivoisin myös, että ammattikalastajille annettaisiin paremmat mahdollisuudet elinkeinonsa harjoittamiseen ja että kaupoissa näin olisi enemmän paikallista kalaa.
7. Elinkeinoelämän vilkastuminen	- Yritysilmapiiri pitäisi saada kohenemaan antamalla yrityksille paremmat mahdollisuudet kehittää yritystoimintaa muutoinkin kuin työllisyysnäkökohdista. Tulevaisuuden yritykset eivät työllistä siten kuin vanhat teollisuusyritykset. - Sellainen kansainvälinen meininki, jossa näkyy yrittäjäjys ja toimeentulo. Tehtaita.
8. Lisääntynyt kulttuuri- ja tapahtumatarjonta sekä harrastusmahdollisuudet	- Kymenlaaksolaisen kulttuurin arvostaminen ja esiintuominen, aito yhteishenki
9. Monipuolisempi koulutustarjonta	- Koulutusmahdollisuudet vastaamaan työelämän tarpeita nyt ja tulevaisuudessa
10. Asukasmäärän kasvu	- Työikäisten ja nuorten asukkaiden määrän nousu, koska se vilkastuttaa kaikkea elämää koko laakso-kunnassa
11. Syrjäytymisen vähentyminen, hyvinvoinnin kasvu	- Olen kohtuullisen tyytyväinen nytkin, mutta minua ilahduttaisi nähdä, että nuorillamme alkaisi elämä sujua paremmin.
12. Verotuksen keventäminen	- Pieni veroäyri, yleensäkin verotuksen keventäminen.

5. Millaisia tavoitteita Kymenlaakson maakunnan tulisi asettaa itselleen 20 vuoden päähän?

Kyselyvastausten perusteella Kymenlaakson tulisi asettaa tavoitteiksi etenkin terveys- ja muiden palvelujen tasapuolisen tarjonnan ympäri maakuntaa, maakunnan sisäisen yhteistyön kuntoon laittamisen sekä uusien työpaikkojen saamisen alueelle (kuva 5). Lisäksi tavoitteeksi tulisi vastausten perusteella asettaa mm. luonnon paremman hyödyntämisen esim. matkailussa ja elinkeinoelämässä, elinkeinoelämän tukemisen ja liikenneyhteyksien parantamisen.

Vastauksissa esille nousseet teemat lukumäärän mukaan lajiteltuna:

1. Hyvät terveys- ja muut palvelut
2. Toimiva yhteistyö
3. Uudet työpaikat
4. Ympäristönsuojelu ja luonnon parempi hyödyntäminen
5. Elinkeinoelämän tukeminen, uusien yritysten saaminen alueelle, innovaatioihin panostaminen
6. Paremmat liikenneyhteydet
7. Matkailuun panostaminen
8. Uusien asukkaiden saaminen alueelle
9. Koulutustarjontaan panostaminen
10. Tasapainoinen talous
11. Viihtyisä asuinympäristö
12. Parempi kulttuuritarjonta
13. Vetovoimainen maakunta
14. Pääkaupunkiseudun hyödyntäminen
15. Elinvoimainen maaseutu

Kuva 5. Kysymyksen 5 vastausten lukumäärän jakautuminen eri teemojen välillä.

**Millaisia tavoitteita Kymenlaakson tulisi asettaa itselleen 20 vuoden päähän?
-poimintoja vastauksista:**

1. Hyvät terveys- ja muut palvelut

- Alue tunnetaan toimivasta terveydenhoidosta
- Kaikilla maakunnan asukkaista oltava tasapuolisesti lähipalvelut saatavilla esim. lisäämällä joukkoliikennettä tai palveluita pyörien päälle kela, terveys (lääkäri, hammashoito, jalkahoitaja, fysioterapia, laboratorio) ja kirjasto. Tiedotus tulisi olla parempaa, että se tavoittaa kaikki asukkaat, myös ne jotka eivät käytä internetiä tai lue paikallislehtiä

2. Toimiva yhteistyö

- Kymenlaakso on aidossa yhteistyössä Pietarin alueen kanssa ja on samalla osa pääkaupunkiseutumme työskäyntialuetta.
- Kotkan ja Kouvolan alueet kilpailevat yrityksistä, asukkaista, investoinneista ja matkailijoista yhdessä muita seutukuntia vastaan.

<p>3. Uudet työpaikat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Työllistyminen ja oman alueen yrittäjien työllistämistä! - Työpaikkarakenteen voimakas monipuolistaminen
<p>4. Ympäristönsuojelu ja luonnon parempi hyödyntäminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Luontoarvojen parempi hyödyntäminen: meri ja saaristo, Kymijoki kalastus-, melonta- ja vaellusalueena, Repoveden alue => näiden parempi tuotteistaminen - Puunjalostusmaakunnan pitää pyrkiä nostamaan puun jalostusastetta ja pyrkiä uusissa biotuotteissa maailman huipulle.
<p>5. Elinkeinoelämän tukemisen, uusien yritysten saaminen alueelle, innovaatioihin panostaminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tehdä itsestään yrittäjille houkutteleva paikka - Kymenlaaksossa tärkeitä toimijoita ja työllistäjiä ovat logistiikka, metsäteollisuus, alkutuotanto sekä puolustusvoimat (sekä pv:n kumppaniyritykset). Tehdään näiden toiminnasta alueella mahdollisemman helppoa mm. kaavoituksen ja ympäristölupien osalta.
<p>6. Paremmat liikenneyhteiset</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Teiden ylläpito ja parantaminen teollisuuden ja satamien välillä. - Alue tunnetaan sujuvasta, koko maakunnan kattavasta joukkoliikenteestään, jossa on mukana bussien lisäksi rautatie-, vesi- ja ilmaliikenne.
<p>7. Matkailuun panostaminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kymijoen maisema- ja virkistysarvo on osattu hyödyntää asumisen ja matkailun kannalta. Esim. kalojen nousutiet ja pienveneille pääsy Kimolasta merelle saakka? - Kymenlaakson kulttuuri ja perinteet entistä isommalle jalustalle, luonto isompaan rooliin -myös matkailullisesti
<p>8. Uusien asukkaiden saaminen alueelle</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Muuttovoittoinen alue, josta käsin tehdään myös paljon etätöitä Helsinkiin ja maailmalle. - Kymenlaakso = vihreä vaihtoehto kalliille pääkaupunkiseudulla asumiselle! Jo nyt Haminasta ajaa Helsingin keskustaan yhtä nopeasti kuin Espoosta ruuhka-aikaan Vantaalle! Kun linja-autot ja tilataksit kulkevat Kymenlaaksosta Helsinkiin biopolttoaineilla päästöttömästi, tämä on myös ympäristötietoisten ihmisten onnena
<p>9. Koulutustarjontaan panostaminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Koulutus. Yliopistoahan tänne ei saada, josta syystä XAMK:n asemaa täytyy vahvistaa ja kehittää, tehdä siitä vetovoimainen melkein yliopisto. Riittävä ammatikoulu- ja lukioverkko, niin että toisen asteen koulutus on kaikille mahdollinen kotoa käsin.
<p>10. Tasapainoinen talous</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ekologisesti kestävä talouskasvu
<p>11. Viihtyisä asuinympäristö</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Meidän pitäisi profiloitua alueeksi, joka on osa sitä pääkaupunkiseudun lähipiiriä, mutta silti on säilyttänyt "maaseutumaisuutensa" ja luonnonläheisyyden.
<p>12. Parempi kulttuuritarjonta</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Monipuolisia kulttuuritapahtumia, joita jo on, ja jotka vahvistavat elämäntunnetta, osallisuutta ja aktiivisuutta
<p>13. Vetovoimainen maakunta</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Olla vetovoimainen maakunta, jossa ihmisistä, eläimistä ja luonnosta pidetään hyvää huolta ja asioita tehdään yhdessä yhteisen hyvän eteen.

14. Pääkaupunkiseudun hyödyntäminen	- <i>Kymenlaakson tulee suuntautua entistä enemmän pk-seudulle. Täytyy pyrkiä osaksi Helsingin työssäkäyntialuetta, etenkin jos maakunnan oma työllisyys ei lähde vahvaan nousuun. Minun silmissäni Kymenlaakso on Etelä-Suomen itäisin piste, eikä Itä-Suomen eteläisin piste.</i>
15. Elinvoimainen maaseutu	- <i>Maaseutu on edelleen asuttu ja siellä elinkeinojen harjoittaminen on monipuolista ja kannattavaa. Maaseudun tuotteista jalostetaan suurin osa omassa maakunnassa.</i>

6. Johtopäätökset

Maakuntaohjelma on yleispiirteinen strategia-asiakirja, jolla on selkeä elinkeinopoliittinen painotus. Tavoitteena on luoda edellytykset maakunnan tasapuoliseen ja kestävään toimintaympäristön kehittämiseen.

Kymenlaakson maakuntaohjelman 2018-2021 alustavat toimintalinjat ovat liiketoiminta- ja osaamis-ympäristö, asuinympäristö, innovaatioympäristö ja liikenneyhteydet. Ohjelman läpileikkaavina teemoina tulevat olemaan kansainvälisyys sekä kestävä kehitys. Maakuntaohjelman sisältö täsmentyy ohjelman laatimis- ja arviointiprosessin aikana.

Asukaskyselyn vastauksissa nousivat esiin erityisesti liikenneyhteyksien parantaminen, Kymenlaakson erinomaisen sijainnin hyödyntäminen, maakunnan parempi sisäinen yhteistyö, työpaikkojen ja asukasmäärän lisääminen, luonnon kestävä hyödyntäminen, elinkeinoelämän edellytysten parantaminen sekä koulutustarjonta ja sote-palvelut. Kaikki edellä mainitut keskeisimmät asukaskyselyssä esiin nousseet teemat sisältyvät maakuntaohjelman alustaviin toimintalinjoihin ja läpileikkaaviin teemoihin, eli ne tukevat tulosten perusteella myös asukkaiden näkemyksiä siitä, mitä asioita maakuntaohjelmassa tulisi painottaa.